

PODKONICKÝ *Spravodaj*

Ročník XVI.

Číslo 9

September 2018

Vážení spoluobčania,

leto nám prešlo veľmi rýchlo a je tu jeseň. Stmievajú sa skôr, večer je už chladný. Čo nás však môže tešiť, je úroda. Tento rok bola bohatá nielen na zeleninu, ale hlavne na ovocie. Konáre sú obťažované ovocím všetkého druhu.

Aj na „obecnom poli“ sa nám darilo. Z Ministerstva financií SR nám potvrdili dotáciu na dobudovanie chodníka v sume 12.150 eur a táto suma je už na účte. Samotný chodník dokončíme v celej dĺžke. Napriek prísľubu vodárov o oprave vodovodu od domu M. Gregorcoka po dom J. Bobáka sa vodári rozhodli neuskutočniť opravu. Bližšie informácie prečo, nájdete na ďalšej strane spravodaja.

Chodník bol k 31. augustu dokončený od dolnej zastávky po hornú po ľavej strane a od obecného úradu po námestie. V septembri nás čaká posledná fáza - dokončiť druhú stranu.

Od 12. septembra už budeme poznať kandidátov na starostu našej obce a rovnako aj poslancov do nášho obecného zastupiteľstva. Prosím všetkých kandidátov, aby kampaň viedli otvorene. Nepúšťajte si do obce nenávisť a negatívne veci. Vyhnime sa kritike a skúsme nájsť riešenia ako sa to dá.

Prajem vám krásnu a farebnú jeseň.

*Ing. Michal Vráb
starosta*

REKONŠTRUKCIA CHODNÍKA

Napriek tomu, že vodári prisľúbili opravu vodovodu od strednej zastávky smerom nahor a mali na to aj vyčlenené finančné prostriedky, akciu zamietli. V chodníku ide v 80 % jeho šírky potok v skrytej betónovej rúre. V zvyšných 20 % šírky je položená optika a až pod ňou je vodovodné potrubie. Z technického hľadiska by bolo nebezpečné kopanie strojmi. Muselo by sa kopať iba ručne, čo je náročné a zdĺhavé. Napriek našim snahám preložiť telekomunikačný kábel, T-com všetko podmienil vyhotovením projektovej dokumentácie na preložku siete – samozrejme na náklady obce. Preto sme navrhli urobiť nové vodovodné potrubie priamo v rúre, ktorou je vedený potok. Technicky to možné je. Avšak po rokovaní a obhliadkach miesta toto riešenie vodárne úplne zamietli.

UPOZORNENIE - STÁTIE NA CHODNÍKU

Po rekonštrukcii chodníka si všetci užívame krásny oddelený chodník od vozovky. Zrazu naša dedina vyzerá úplne ináč. Napriek malým prehreškom, keď sme počas prác zaznamenali poškodenie chodníka sa nám začínajú množiť prípady, **kedy si chodník mýlime s parkoviskom.**

Chodník je miestom pre chodcov. Služi ako oddelený ostrov pre bezpečný prejazd všetkých ľudí, mladých, starých, mamičiek s kočíkmi. Každý, kto zaparkuje na chodníku porušuje cestný zákon a je možné mu udeliť pokutu. Chodník je stavaný z kociek, ktoré sú dimenzované na chodenie a nie záťaž 1,5 tonových prípadne ťažších automobilov. Takto si ho sami ničíme. Preto vás vyzývam, aby ste boli ohľaduplní a neparkovali autami na chodníku.

STAVEBNÝ ODPAD Z CHODNÍKOV

Vzniknutý odpad z rekonštrukcie chodníkov, ktorý je dočasne zložený pri čističke sa bude drviť a následne sa použije na vysprávku komunikácií v našej obci a blízkom okolí.

ZBER PLASTOV A KOVOV V JEDNOM

Mnohí z nás si všimli, že smetiari zbierajú plasty a kov do jedného auta. Je to preto, lebo auto vyťažujú na jedenkrát. Naše separované smeti putujú spolu so smetami z Medzibrodu, Moštenice, Hiadla, Lučatina, Ľubietovej, Povrazníka a Strelník do Liptovského Mikuláša. Tam naša spoločnosť smeti triedi a zhodnocuje. Celý zber separovaného odpadu, teda aj skla, je zadarmo.

Platené zložky sú zmesový komunálny odpad a bioodpad. Ak dokážeme viac separovať, tak poplatok za odpad by mohol byť oveľa menší ako 20 € na osobu. Navyše od nového roku nás čaká zdražovanie komunálneho odpadu, ktorý už schválila vláda.

SPRÁVA CINTORÍNA

V poslednom období sa často stáva, že okolie cintorína je znečistené po stavebných prácach na hrobových miestach. Keďže sa jedná o pietne miesto s ohľadom na zachovanie úcty k pamiatke zosnulých radi by sme vás poprosili o dodržiavanie nasledovných pokynov.

1. Pokiaľ máte objednanú firmu, ktorá vám bude realizovať práce na hrobových miestach, je nutné ju upozorniť, aby sa v deň začatia prác **nahlásila** na obecnom úrade – ako u správcu cintorína. Tu dostanú okrem kľúčov od vstupnej brány aj ostatné pokyny ako nakladať s prípadným odpadom a podobne. Nezabúdajte - vstup nákladných vozidiel zabezpečujúcich stavebnú úpravu hrobov je možný len so súhlasom správcu cintorína.

2. Občania sú povinní **oznamovať** všetky zmeny údajov potrebné na vedenie predpísanej evidencie hrobových miest. Napríklad, ak ste pre svojho príbuzného, ktorý žil mimo našej obce zvolili za miesto posledného odpočinku náš cintorín, je potrebné o tom obec informovať. Tiež v prípade, že ukladáte urnu na starší hrob. Je to z dôvodu, že obec vedie povinnú evidenciu hrobových miest.

Ďakujeme za pochopenie a na prípadné ďalšie otázky vám radi zodpovieme.

SKÚS BYŤ PRIPRAVENÝ POMÔCŤ BLÍŽNEMU SVOJMU!

Milí Podkoničania, milí naši hostia,

občianske združenie PÚTNIK v priebehu letných mesiacov uviedlo do užívania AED defibrilátor, ktorý je dostupný pre všetkých občanov, ktorí by jeho použitím chceli a mohli pomôcť inému človeku, ktorý by potreboval takýto druh pomoci.

Vhodnosť využiť naše rozpočtované finančné prostriedky na zakúpenie takéhoto druhu medicínskeho prístroja sme konzultovali s ľuďmi z lekárskeho prostredia a to s pánom primárom MUDr. Ivanom Turčanom, ktorý obstaranie prístroja pre obec odporučil a s pánom primárom MUDr. Romanom Margóczyom, ktorý zakúpenie defibrilátora pre obec taktiež uvítal a konkrétny typ zariadenia aj pomohol vybrať. K zabezpečeniu defibrilátora a jeho uvedeniu do verejného používania pre občanov obce Podkonice pán primár zo SÚSCCH uviedol nasledovné: "Z medicínskeho hľadiska oceňujem aktivitu občianskeho združenia PÚTNIK zakúpiť pre občanov obce Podkonice automatický defibrilátor. Pri náhlej závažnej poruche srdcového rytmu, ktorá bezprostredne ohrozuje život človeka, je každá minúta a sekunda veľmi dôležitá. Po zastavení srdca prestáva v tele obiehať krv a tým pádom aj kyslík a na nedostatok kyslíka je najcitlivejší mozog. Pacient teda stráca vedomie. Pokiaľ do 5-10 minút nedôjde k obnove obehu oksyličenej krvi v tele človeka, dochádza k nezvratným zmenám až k úmrtiu človeka. Musíme si uvedomiť, že často je príčinou závažnej poruchy srdcového rytmu situácia, ktorá je riešiteľná, odstrániteľná, nesúhlasím teda s názorom, že „oživovanie odchádzajúceho človeka“ je zbytočné. Ľudský život je najvyššia hodnota a tak by sme sa k nemu mali aj správať. Prípadní odporcovia myšlienky zakúpenia defibrilátora by mali v prvom rade myslieť na to, že možno oni, alebo ich najbližší, môžu kedykoľvek potrebovať takúto pomoc, a čím ďalej od najbližšej ambulancie alebo nemocnice k takejto udalosti dôjde, tým menšie sú ich šance na prežitie. Dojazdové časy záchrannej zdravotnej služby sa pohybujú v ideálnom prípade na úrovni 10 minút a to môže byť už neskoro."

Aby náhodu znovu nevznikli nedôstojné poznámky (akým sme už čelili) od niektorých občanov o zdroji financovania činnosti združenie, považujeme za potrebné prehlásiť, že všetky finančné prostriedky, ktorými disponuje naše občianske združenie pochádzajú zatiaľ len z troch zdrojov a to darov fyzických osôb, príspevkov z percent z dane z príjmov od jednotlivých poskytovateľov a pre prípad prekrytia nedostatku cashflow aj z pôžičiek. Z obecného rozpočtu neboli na nákup zariadenia poskytnuté v roku 2017 finančné prostriedky. Našu snahu pomáhať ale ocenili poslanci obecného zastupiteľstva, ktorí spätne odsúhlasili dotáciu, ktorú využijeme na iné

naše aktivity pre občanov obce, keďže defibrilátor bol už zakúpený a zostane stále z dôvodu dohľadu a servisu majetkom OZ. Naše financie sú prehľadné, nejdeme písať, že sú transparentné (lebo toto pomenovanie sa v Podkoniciach dost' znehodnotilo), všetky príspevky sú v účtovníctve evidované a čo je najpodstatnejšie neslúžia vôbec členom občianskeho združenie na ich osobné účely ale všetky občanom obce Podkonice, či už použitím na akciách alebo zhmotnené v investičných projektoch, ktoré sa nám podarilo za tých necelých šesť rokov činnosti realizovať. Pri zabezpečovaní nákupu sme sa stretli aj s názorom, či sa máme snažiť oživovať už "odchádzajúceho" človeka, ktorý ako zbytočný spomína aj pán primár Margóczy. Nedalo nám to, preto sme požiadali o pohľad aj nášho bývalého pána farára Mgr. Jozefa Hrtúsa, ktorého postreh k použitiu defibrilátora na záchranu života uvádzame v nasledujúcom príspevku.

Napriek tomu, že defibrilátor je verejne dostupný, čo je prvý predpoklad aby mohol byť použitý kedykoľvek, je aj plne automatický, čo znamená, že stačí dobre počúvať jeho inštrukcie a postupovať pri poskytovaní pomoci podľa jeho zvukových a vizuálnych pokynov. Je ale odporúčané absolvovať zaškolenie na použitie takéhoto prístroja, aby bol človek minimálne zorientovaný v tom ako zariadenie použiť. Takto sa človek možno trochu zbaví stresu, ktorý by bol v prípade poskytovania pomoci pre amatéra enormný, veď ide o život! Preto sme pri zakupovaní prístroja požiadali o poskytnutie školenia pre občanov, ktorí prejavia záujem o takéto školenie. Nikto z nás nevie, či to nebude práve ON, kto bude môcť pomôcť blížnemu svojmu, z toho dôvodu vás pozývame, aby ste neváhali a využili možnosť prihlásiť sa a aj prísť na školenie, ktoré prebehne niekedy na prelome mesiacov september - október. Odporúčanie zdravotníkov je, aby boli preškolení ľudia v pozíciách, ktorí vedú väčšie skupiny ľudí (učitelia, vychovávatelia, vedúci zamestnanci), ktorí organizujú športové podujatia (tréneri) alebo poskytujú pomoc (hasiči, záchranári, polícia). Samozrejme školenie je dostupné každému, treba len prísť a dobre počúvať a pozorovať. Záujemcovia o školenie sa budú môcť zapísať do zoznamu, ktorý bude umiestnený vo vestibule obchodu Jednota začiatkom septembra alebo sa prihlásiť na mailovej adrese **ivanbarla357@gmail.com**. Obsahom školenia bude prednáška, reálne použitie prístroja (len tréningového) a premietnutie inštruktážnych videí.

Z dôvodu dohľadu, ale aj údržby (kontrola baterky, výmena elektród) je defibrilátor umiestnený zatiaľ dočasne v zadnej časti prístrešku pre autá oproti rodinnému domu Ivana Barlu (č. 357 - na Hôrke). Finálne umiestnenie zariadenia v obci je predmetom diskusií, zatiaľ nebolo ustálené (určite ale chceme, aby bol defibrilátor verejne dostupný a nie zavretý za dverami, kde nikomu neposlúži). Samotné zariadenie je umiestnené v bielom boxe, ktorý je zabezpečený silným poplachovým alarmom, ktorý má dvojité funkciu, a to funkciu informačnú, aby vedel privolať prípadne

pomoc iných osôb pre poskytovanie pomoci, ale aj funkciu ochrannú. Miesto kde je zariadenie umiestnené je označené na obrázku uvedenou zeleno-bielou značkou.

Záverom tohto príspevku, chceme poprosiť občanov, aby tento prístroj nikdy nepoužili neuvážene, ale postupovali podľa jeho inštrukcií, a aby prístroj v prípade nutnosti jeho použitia aj vrátili, pretože pred prípadným opätovným použitím je nutné vymeniť elektródy. Inštruktážny manuál pre použitie bude stále dostupný v bielom boxe a bude pre záujemcov dostupný aj na školení. Bodaj by tento prístroj nebol nikdy nikomu potrebný, možno si v tomto momente niekto pomyslí,

že potom sú to vyhodené peniaze, ale my si to nemyslíme a potvrdzujú to aj skôr menovaní lekári. Zakúpenie defibrilátora považujeme za rozumnú investíciu, ktorá môže pomôcť. A ak by náhodu bol použitý tak nech pomôže k záchrane života osoby, ktorá to bude potrebovať.

Ivan Barla, za OZ PÚTNIK

VRACAŤ ČLOVEKA Z POLCESTY A DEFIBRILÁTOR

Človek má vrodenu túžbu po živote a preto si život chráni a má chrániť aj život iných. Stvoriteľ to aj žiada v piatom prikázaní – Nezabiješ. Nedostižne to vyjadril Pán Ježiš v škriepke so saducejmi, ktorí popierali večný život. Povedal im o Nebeskom otcovi: A on nie je Bohom mŕtvych, ale živých, lebo pre neho všetci žijú." (Lk 20,38) Podobne čítame aj u Matúša (Mt 22,32) a Marka (Mk 12,27).

Aj keď Cirkev učí, že Ježiš prišiel aby premohol smrť a dal človeku večnosť, nežije len pre večnosť. Tá pre veriaceho začína už dnes preto veriaci veľmi zodpovedne pristupuje k tomuto svetu, veď je boží. Cirkev preto chráni život a povzbudzuje starať sa o zdravie človeka. Sám Pán Ježiš často uzdravoval chorých a dokonca kriesil mŕtvych. Pekne to vyjadruje Katechizmus Katolíckej Cirkvi (KKC) v čísle textu 1503: *Kristov súcit s chorými a jeho mnohé uzdravenia chorých každého druhu sú výrazným znamením toho, že „Boh navštívil svoj ľud“ (Lk 7,16) a že Božie kráľovstvo je už celkom blízko. Ježiš má moc nielen uzdravovať, ale aj odpúšťať hriechy; prišiel uzdraviť celého človeka, dušu i telo; on je lekár, ktorého potrebujú chorí. Jeho súcit so všetkými, čo trpia, ide tak ďaleko, že sa s nimi stotožňuje: „Bol som chorý*

a navštívili ste ma“ (Mt 25,36). Jeho uprednostňujúca láska k chorým v priebehu storočí neprestala budiť u kresťanov celkom osobitnú pozornosť voči všetkým, čo trpia na tele alebo na duši. Z nej pochádzajú neúnavné úsilia uľaviť im.

Samotná Cirkev dostala cez apoštolov príkaz: „Chorých uzdravujte“ (Mt 10,8). Túto úlohu dostala Cirkev od Pána a snaží sa ju plniť jednak starostlivosťou o chorých, jednak prosebnou modlitbou, ktorou ich sprevádza... (KKC 1509)

Aby sme neostali iba pri modlitbe a sviatostiach, KKC v č. 2288 dopĺňa aj určité smernice: *Život a telesné zdravie sú vzácne dary, ktoré nám Boh zveril. Máme sa o ne rozumne starať a brať pritom do úvahy potreby iných a spoločné dobro. Starostlivosť o zdravie občanov si vyžaduje pomoc spoločnosti, aby sa vytvorili také životné podmienky, ktoré by ľuďom umožnili rásť a dosiahnuť zrelosť. Sú to: výživa a oblečenie, bývanie, zdravotnícka starostlivosť, základné vzdelanie, zamestnanie a sociálna podpora.*

Spoločnosť má robiť všetko možné, aby udržala zdravie a život svojich členov. Samozrejme aj technické vymoženosti, ako je defibrilátor. Dokonca v KKC (2277) v súvislosti s eutanáziou môžeme čítať: *Takisto aj konanie alebo zanedbanie, ktoré samo osebe alebo zámerne zapríčiňuje smrť s cieľom skončiť bolesť, je vraždou, ktorá je v závažnom rozpore s dôstojnosťou ľudskej osoby a s úctou k živému Bohu, jej Stvoriteľovi.*

Vychádza mi to tak, že **mať možnosť defibrilátoru a nepoužiť ho by bolo previnením**. Ak by ho nepoužil lekár a mal možnosť, previnil by sa podľa mňa prísahou chrániť život. Vraj sú aj také názory, *načo niekoho vracat' z polcesty*.

Niektó by mohol argumentovať, že takéto technické vymoženosti nemusíme akceptovať. Aj tom nám hovorí KKC v č. 2293: *Základný, ako aj aplikovaný vedecký výskum je významným prejavom vlády človeka nad stvorením. Veda a technika sú vzácne prostriedky, ak sú postavené do služieb človeka a napomáhajú jeho celkový rozvoj na prospech všetkých...*

Nechajme teóriu a poďme na príklady zo života: Jeden môj kolega (V. M.) šantil na snehu s deťmi, ťahal sane, keď naraz odpadol. Bol oživovaný, je pri živote a robí veľké veci. V Kláštore pod Znievom a venuje sa bezdomovcom. Nebyť toho, že sa vrátil (vrátili ho) „z polcesty“, mnohí by prišli o veľkú pomoc.

Veľakrát som počul: *Po prihode som iný človek, prehodnotil som život...* Takže aj z duchovného hľadiska je to plus!

Nemám rád reči typu: *či je správne človeka vracat' nazad, ak je na pol ceste*. Zaznieva mi v tom náboženský fundamentalizmus, či kvietizmus. A je to cesta islamu (fatalizmus): Má zomrieť, tak zomrie. Je to tiež prax mnohých orientálnych spiritualít, ktoré sú v rozpore s kresťanským pohľadom na život.

Jozef Hrtús

PIATY PANEL – SNP V PODKONICIACH

SNP V PODKONICIACH

Osudy ľudí sú často v rukách mocných tohto sveta. Tak to bolo aj v neradostnom období, keď sa i na obyvateľoch Podkoníc podpísala svojim ostrým perom 2. svetová vojna. Z rozprávania starších, ešte dnes žijúcich obyvateľov sa dozvedáme, že sa tu objavili tak Nemci ako aj Rusi či Bulhari.

V auguste 1944 pristáli parašutisti neďaleko Podkoníc. V dedine sa zorganizoval revolučný výbor, ktorý sa postupne rozrastal. Spočiatku mal 12 členov. O čosi neskôr sa zapájali aj ostatní. Bola to väčšina tunajších mužov, ktorých počet dosiahol takmer 70. Nastúpili k vojenským a partizánskym jednotkám.

Ľudia z Podkoníc začali robiť zbierky potravín, sena, slamy ako aj hovädzieho dobytku pre partizánske jednotky. Pravidelne sa zúčastňovali aj na vynášaní zbraní a streliwa z Moštenickej a Hiadlovskej doliny cez Prašivú až na Jasenské hole.

V decembri 1944 až februári 1945 obyvatelia Podkoníc opäť spoločne zhromažďovali pre partizánov potraviny a krmivo pre ich kone. Avšak po potraviny a krmivo si prišli z neďalekej Slovenskej Ľupče aj nemecké jednotky. Ľuďom neostávalo nič iné, len naskladať potraviny a seno aj Nemcom. Dať museli.

Nebolo to ľahké. Dnes, vďaka vtedajšej rozvahe našich spoluobčanov a troche šťastia, však môžeme s úctou k ich odvahe ďakovať, že Nemci Podkonice nevypálili. Naopak, dedinka sa vtedy stala jedným z dôležitých zásobovacích stredísk partizánov, ale aj nešťastných obyvateľov z vypálených okolitých obcí. Popolom vtedy ľahli Baláže, Priechod i Kalištie.

EVAKUÁCIA MUŽOV Z PODKONÍC NEMCAMI

19. marca 1945 začali Nemci evakuovať mužov z Podkoníc. Brali od 16. do 60. roku života. Všetkých sústredili do kultúrneho domu. Na pochod do neznáma ich bolo pripravených 98. Odviedli ich cez Slovenskú Ľupču až do Banskej Bystrice – Kremničky. Niektorým sa podarilo ujsť, iní boli odtransportovaní do tábora pri Viedni. Z tábora sa vrátili v máji 1945.

PODKONICKÝ NÁUČNÝ CHODNÍK

POSLEDNÉ BOJE V PODKONICIACH

V noci z 22. na 23. marca 1945 bez miestnych bojov prešiel posledný frontový sled cez obec. Ráno prišli od Moštenice prvé jednotky Rusov a Rumunov. V ten istý deň však zasiahla dedinu mohutná mínometná paľba spoza Kozienca, kde sa nakrátko usídlili maďarskí pešiaci. Večer ich však vyhnali spoza Brezín Rusi a rumunská pechota.

PAMÄTNÍK PADLÝCH PARTIZÁNOV

V Dolinkách, kde sa dostanete odbočkou z turistického chodníka, sa dodnes pod skalou nachádza pamätník ako spomienka na odvahu padlých partizánov. Šiestich, ešte mladých partizánov, prekvapili nemecké jednotky 11. marca 1945 v bunkri nad dedinou pod Dolinkami.

Česť pamiatke týchto Podkoničanov:

*Bartolomej Balko 26-ročný, Emil Balko 15-ročný, Ondrej Balko 22-ročný,
Ondrej Kňažko 34-ročný, Ivan Randa 17-ročný, Richard Turčan 32-ročný.*

Pamätník všetkým padlým v Podkoniciach počas oboch svetových vojen nájdete pri budove Obecného úradu a na hroboch v starom a novom cintoríne.

TURISTIKA

NOČNÝ PRECHOD PO STOPÁCH PARTIZÁNOV

Po vlnajšej pauze sa tento rok uskutočnil nočný prechod k výročiu SNP z Donovalov do Podkonic. Akcie sa zúčastnilo 70 ľudí a jeden pes. Začali sme na veľkom parkovisku na Donovaloch. Po základných bezpečnostných pokynoch sa skupina pohla smerom na Bully. Tam nás už začalo prikrývať rúško noci. V hore nad Močarmi sme už zapalovali čelovky. Ako svätajánske mušky v tmavej noci sme sa prebrodili nad zväžnicu na Kalište, kde sme mali prvú väčšiu prestávku. Noc hrdinov Slovenského národného povstania nám čarovala splnom mesiaca, ktorý nám krásne svietil na cestu. Na Kališti sme položili veniec od Podkoničanov, pomodlili sme sa za duše Kališťanov a všetkých, ktorým vd'acíme za našu slobodu. Po polhodinovej prestávke sme sa už vybrali smer Príslop. Biele bodky v hore sa ťahali ako had. Každá tá lampa na hlavách účastníkov svietila iným smerom. Po vynovenom chodníku, ktorý pred akciou vyčistili dobrovoľníci sa nám šlo úplne dokonale a bezpečne. Dokonca sme našli aj lavičku lásky pri prameni, ktorý sa tiež podarilo obnoviť. Záver trasy sme ukončili na Chate Pleše, kde sme si vychutnali guláš pri vatre SNP. Všetci účastníci v zdraví došli do cieľa.

Chcem sa poďakovať všetkým, ktorí podporili akciu – brigádnicí, turistický klub, vlekári, Barlíkovci, Miloš Turčan, hasiči, LalíkBus a Chata Pleše. Účastníkom ďakujem, že sa správali zodpovedne. Tešíme sa na stretnutie opäť o rok.

Ing. Michal Vráb

DOBRÔ PODKONICKÔ

V sobotu 28. júla 2018 sa už po šiestykrát súťažilo vo varení gulášu. Sedem družstiev vám pripravilo guláše od výmyslu sveta – baraní, jelení, z hovädzích líčok. Porota to mala veľmi ťažké. Pán farár Miroslav Spišiak, Pavol Oravec šéfkuchár z Banskej Bystrice a ďalší traja diváci vylosovaní z tomboly rozhodlo nakoniec takto:

1. miesto - O2 akadémia ZŠ s MŠ Podkonice, 2. miesto - Labaj, 3. miesto - Toro

Okrem pekného počasia a dobrého jedla si mohli odvážni návštevníci vyskúšať silové disciplíny, s ktorými sa pasuje na súťažiach „Oceľový medveď“ Peter Polóny, ktorý dozeral a dával pozor pri dvíhaní 200 kilogramovej pneumatiky alebo 64 kilového sudu piva. Hudobnú kulisu nám robil DJ Barlík. K večeru nám program a žrebovanie tomboly spestrila letná búrka. Po nej však už nastupovali buráčajúce autá z akcie Jeep Wrangler a k tomu všetkému odštartoval Renegade fest. Muzika hrala do neskorého večera.

Ďakujem sponzorom: *StankoTech, Hotel Encián, BCF, BPL Group, Obec Podkonice, Park Snow Donovaly, Reštaurácia Grajciar, Starý otec, Spektrum Grafík, Treetherm, Varia, Mnichov Dvor, Oblastná organizácia cestovného ruchu Banská Bystrica, BBSK.*

Ing. Michal Vráb

PODUJATIE

The poster is for a historical car rally event. At the top left is the logo of Podkonice (a blue shield with a white 'P'). At the top center is an oval logo with the text 'Podkonice 4.ročník'. At the top right is the logo of the 'PISTANY AMR' club (a shield with a car and the text 'PISTANY AMR' and 'HISTORICAL CAR CLUB'). The main title is 'Jazda pravidelnosti historických vozidiel' in a bold, serif font. Below it is a red ribbon with the date '15. SEPTEMBER 2018'. Underneath is the word 'PROGRAM' in a large, bold, serif font. The program details are listed in a table format:

16:00 hod.	REGISTRÁCIA na námestí pri OD COOP
17:00 hod.	Start jazdy pravidelnosti
18:00 hod.	Vyhlasenie vysledkov súťaže

At the bottom, there is a small image of a vintage car and a line of text: 'Zaujímavosti a súťaž sa môžu prihlásiť na stránke drickaemila@gmail.com alebo priamo pri registrácii.'

Hrochoť - Podkonice 0:2 (0:1)

Podkonice cestovali na náročnú pôdu Hrochote, ktorá však začiatok sezóny nezachytila podľa predstáv a rovnako im nevyšiel ani začiatok tohto zápasu. Už v tretej minúte sa hostia ujali vedenia gólom stredopoliaru Michala Kubinu. Do polčasu mali obe mužstvá viacero príležitostí na skórovanie, gól z nich však nepadol a tak hostia odchádzali do kabín s jednogólovým vedením. Tesne po zmene strán bolo na ihrisku rušno, najskôr bol za zmarenie čistej gólovej šance vylúčený domáci stopér Poliak, následne ho po druhej žltej karte cestou do spŕch nasledoval aj Poničan. Domáca Hrochoť tak záverečnú viac než polhodinu hry dohrávala o deviatich, no už strelecky zareagovať nedokázala, naopak za hostí ešte stvrdil víťazstvo gólom na 0:2 Sedliak.

Podkonice - Dobrá Niva 8:0 (4:0)

Priebeh zápasu významne poznačilo, že domácim vyšiel vstup do zápasu a po presných zásahoch Kostúrika a Sedliaka viedli už v 10. min 2:0. Vďaka aktívnej a kombinačnej hre do konca polčasu pridali ešte 2 góly. Súper z Dobrej Nivy pohrozil len z ojedinelých náznakov šancí. Domáci aj v druhom polčase pokračovali v nastolenej hre z prvého polčasu a výsledkovo ťažili zo streleckej disponovanosti kanoniera Kostúrika, ktorý napokon päťkrát rozvlnil sieť súpera. Diváci v Podkoniciach videli jednoznačné víťazstvo domácich, ktoré verne odzrkadlilo aktuálnu formu oboch mužstiev.

Aktuálne poradie:

1. Podkonice 13b, 2. B. Štiavnica 13b, 3. Sásová 11b, 4. Bacúch 10b, 5. Jakub 7b, 6. Krupina 7b, 7. Lovča 6b, 8. Lieskovec 6b*, 9. L. Vieska 6b, 10. Selce 6b*, 11. Bzovík 5b, 12. D. Niva 4b, 13. Hrochoť 3b, 14. Preňčov 0b.

Zdroj: <https://mybystrica.sme.sk/>

OPRAVA VEŽE UKONČENÁ

S radosťou vám chcem oznámiť, že už sa podarilo dokončiť tohtoročnú rekonštrukciu veže nášho Kostola sv. Martina. Zrekonštruovali sme drevené podbitie (už tam mali vtáky hniezda), vybrúsili ho, vytmelili a 2-krát natreli. Opravila sa opadáajúca omietka okolo okien vo zvonici, okolo plechov a zacelili trhliny v omietke. Skoro všetky oplechovania boli odtrhnuté od steny, čo zo zeme nebolo vidno, všetky boli opravené a zasilikónované. Osadili sa medené parapety. Steny boli napenetrované a natreté dvojitým fasádnym náterom. Spodná rímsa je kvôli veľkým trhlinám prekrytá medenou ochrannou lištou. Myslím, že bol najvyšší čas zastaviť zvetrávanie omietok, ešte bez nutnosti väčších stavebných úprav. Napokon o výsledku sa môže presvedčiť každý sám. Čo sa týka nákladov, vyšlo to takto:

výdavky	
drobný materiál	20,90 €
oprava drevených častí + klampiarske práce + materiál	1 500,00 €
montáž a demontáž lešenia	1 890,00 €
prenájom lešenia 56 dní	1 127,00 €
plech medený	581,04 €
Maľovanie + farba + oprava omietok	1 382,00 €
spolu:	6 500,94 €

príjmy	
príspevok od obce	3 000,00 €
peniaze vzbierané farníkmi	3 500,94 €
spolu:	6 500,94 €

Do konca roka ešte bude treba natrieť niekoľko miest na strešnej krytine, nakoľko už sa začína ukazovať hrdza. Veľmi pekne chcem poďakovať všetkým za podporu i finančné dary, bez nich by sme to nevedeli zrealizovať. Nech sa spoločne môžeme tešiť z ďalšej časti obnoveného kostola, ktorý nám bude ďalej slúžiť.

Žehnám si vás!

*Miroslav Spišiak
váš správca farnosti*

POZDRAV Z KENE

Prinášam pozdravy z Kene. Počas našej návštevy na Slovensku sme sa zastavili i u vás v Podkoniciach navštíviť otca Miroslava. Chcem vám všetkým poďakovať i za vašu štedrosť a pomoc pre našu Yvonne. Bez vašej pomoci a modlitieb by nemala tú šancu mať detstvo, aké si každé dieťa na tomto svete zaslúži a nemohla by študovať a chodiť do školy.

Táto pomoc je pre ňu nesmierne vzácna a veľmi si ju ceníme. Máme vám od nej odovzdať pozdravy a v jej i v našom mene vysloviť vďaku za nádej na lepší život, ktorú dávate jej životu cez vzdelanie, ktoré vďaka vám získava.

Dária Kimuli
projektová manažérka školy sv. Filipa Neriho

RADY A TIPY

ZBER A SKLADOVANIE OVOCIA

Tohoročná jeseň je bohatá na úrodu. Aby nám však priniesla úžitok aj neskôr, je dobré vedieť ako s ňou zaobchádzať.

- Plody oberáme za sucha, najlepšie v chladné dni alebo zrána po chladnej noci.
- Ak zberáme plody za tepla, pred uložením do skladu ich nechajme cez noc schlaadiť v debničkách niekde vonku pod strechou.
- Plody trháme vždy so stopkou, len ju oddelíme od vetvičky na najslabšom mieste nadvihnutím plodu alebo jeho pootočením.
- S plodmi pracujeme ako s vajčkami - opatrne, aby sme ich neobili (na poškodenom mieste totiž najrýchlejšie podliehajú skaze).
- Úrodu triedime už pri zbere – nepoškodené ovocie je určené na skladovanie, choré vyradíme, akýmkoľvek spôsobom porušené použijeme na okamžitý konzum alebo výrobu štiav.
- Každú odrodu ukladáme už počas zberu oddelene alebo aspoň separujeme skoršie a neskoršie zrejúce odrody. Podľa toho ich ukladáme aj do skladu.

V skladoch, v ktorých sa rok čo rok skladujú výpestky, sú choroby zahniezdené v stenách, podlahe aj bedniach. Na dezinfekciu úložných obalov a poličiek je vhodná horúca voda, ale razantnejšie účinky má 15 - 20 percentné vápenné mlieko nastriekané rozprašovačom. V miestnosti, kde

skladujeme ovocie by malo byť chladno, ale nesmie tam klesnúť teplota pod 1 stupeň. Skladovacia miestnosť by mala byť dobre vetraná, výpestky dýchajú a pritom uvoľňujú najmä oxid uhličitý, vodu a teplo, ba aj etylén, ktorý urýchľuje zrenie - toto všetko treba zo skladovacieho priestoru odvieť, odvetrať.

Vhodné je raz za týždeň skladované ovocie skontrolovať a vyhodiť pokazené plody, aby nedošlo k poškodeniu celej úrody.

Keď sa takto postaráme pri zbere a uskladnení o ovocie, vydrží nám čo najdlhšie. Prajem vám krásnu jeseň a ešte chutnejšiu jesennú úrodu.

Dušan Koctúr

KULINÁRIUM

SLIVKY

Tohtoročná úroda sliviek je bohatá. Gazdinky už určite navarili lekvár, pozavárali kompóty. Ich polovičky netrepezlivo kontrolujú kvas a tešia na litre slivovice. A čo nám ešte samotná slivka môže dať? Čerstvé slivky sú bohaté na vlákninu a vďaka vysokému obsahu draslíka a vitamínu E znižujú cholesterol. Komplex vitamínu B zas ozdravuje vlasy či nechty. Tí z vás, ktorí majú problém s nízkym obsahom železa určite spozornite, sušené slivky ho majú viac ako surové. Slivky vám rozhybu črevá a pomáhajú aj pri rednutí kostí.

MAKOVO - SLIVKOVÝ KOLÁČ

Cesto: 250 g múka polohrubá, 20 g droždie čerstvé, 125 ml mlieko, 40 g maslo, 30 g cukor, 1 ks vajce, citrónová kôra

Plnka: 250 ml mlieko, 250 ml smotana na šľahanie, 300 g mak mletý, 1 ks puding vanilkový, 150 g cukor, 50 g maslo, citrónová kôra, slivky čerstvé

Do múky v miske nalejeme tri lyžice vlašného mlieka, pridáme droždie a tento kvások necháme podkysnúť. V zbytku vlašného mlieka rozpustíme maslo, pridáme cukor, citrónovú kôru a vajce. Vypracujeme cesto, ktoré necháme asi pol hodiny na teplom mieste kysnúť.

Do hrnca dáme variť mlieko so smotanou a makom. Povaríme asi 5 minút. V troške vody rozmiešame puding a prilejeme do maku spolu s maslom, cukrom a citrónovou kôrou. Ešte chvíľku necháme za stáleho miešania prejsť varom a dáme vychladnúť.

Cesto rozvalkáme, preložíme na pomastený plech (cca 35x35 cm) a potrieme vychladnutou plnkou. Na plnku poukladáme nakrájané slivky, reznou stranou dohora, jednu vedľa druhej, nahusto.

Pečieme na 170 °C, cca 35 minút.

MOJA RODNÁ DEDINA

Dedina Podkonice. Na každú svetovú stranu stojí kríž. Kovový kríž a na ňom pribitý Kristus. Má rozopnuté ruky a na nich bolesť rán. Stojí tam vo vetre a v mraze a ani v pľušti svoje miesto neopustí. Vidiac ľudí, ktorí prechádzajú popred neho: zastavia sa pri ňom a urobia znak kríža na hrudi. Zaseptajú modlitbu „Anjel Pána, Otče náš alebo Zdravas Mária“, najmä počas obeda, keď zaznejú zvony z kostolnej veže. V šumení lístia z líp, ktoré stoja po bokoch ohrádky, kríž je ako bludný pútnik stojaci - mlčiaci.

V blízkosti je cesta, ktorá vedie do dediny: prvá zákruta - dole do spádu a za ňou hned' druhá. Začiatok dediny a tu od nepamäti malá kaplnka, ktorá - ako sa hovorí - odoláva zubu času. V pamäti ju mám od detstva. No naši predkovia si ju pamätajú najviac. Má svoju dlhú históriu, odkedy na tomto mieste stojí. Zápis v kronike obce vám napovie viac. Kaplnka, od ktorej sa odvíjajú dejiny dediny.

Dedina v minulosti bola jedna veľká rodina. Ľudia sa navzájom poznali, ale si aj pomáhali. Najmä pri prácach na poli. Aj v minulosti sa časy striedali, raz bolo horšie, raz lepšie. Mení sa doba, ale aj ľudia. V dnešnú dobu sused suseda sotva pozná a ani nevidí. Je to aj tým, že mnoho ľudí je prisťahovaných z iných miest alebo dedín. A ako to ja vidím a cítim, aj rodinné vzťahy nie sú tak silné ako v minulosti. Vraciam sa často do svojho rodiska, na cintorín, kde je už celá moja rodina. Cítim sa sama, nemá sa ma kto opýtať - čo by Ti bolo treba. Okrem syna nemám žiadnu bližšiu rodinu.

Anna Husárová

Z OBECNEJ KRONIKY

ZRÁŽKA AUTOBUSU S VOZOM

„Hoci zriedka, predsa i na autobusovej linke z Podkoníc do Slovenskej Ľupče, stane sa občas nehoda. Tak i večer o 20:00 hod dňa 7. 9. 1956 išiel autobus z Podkoníc do Slovenskej Ľupče. Do dediny viezol po hradskej na jednom koni seno Jozef Tonkovič, roľník z Podkoníc (č. d. 155, 66-ročný). Autobus s vozom sa stretli práve na zákrute pod Bukovinou, hned' pri moste (od Ľupčianskej strany). Autobus narazil na koňa a voz, kôň sa postavil na zadné nohy, oje voza prepichlo kabínu autobusu tesne popri hlave šoféra Jozefa Štefanovie z Hiadla (predné sklo sa nerozbilo) a voz skrížilo a odhodilo. Vodičovi autobusu nestalo sa nič. Na voze so senom sedel spomenutý roľník Jozef Tonkovič a dievča Emília Ivaničová od Petrov. Dievča pred zrážkou zišlo z voza vzadu, J. Tonkoviča odhodilo pri náraze dozadu a spadol na zem len s menšími odreninami. Avšak kôň utrpel smrteľný úraz v prednej časti tela a hlavy, takže hned' na mieste zahynul. Oje voza sa pri náraze odlomilo a odletelo na stranu. Vinu nemožno dávať šoférovi, ale pravdepodobne kôň v zákrute skrížil cestu autobusu, lebo sa splašil, alebo ho i reflektory oslepili. Kôň bol bojzlivý a hned' sa splašil aj inokedy. J. Tonkovič utrpel škodu asi Kčs 10.000 (kôň a poškodený voz).“

8/IX.1956

HISTORICKÉ OKIENKO

VOĽAKEDY TO BOLO TAKTO...

Určite má každý z vás doma staré fotografie, ktoré sa týkajú života v našej obci. Zalovte vo svojich škatuliach, ofúknite prach a podelte sa s nami s týmito spomienkami. Vyberte jednu naj, naskenujte ju, pridajte popis kto alebo čo je na fotografii. Fotky posielajte na mail jankasipka@pobox.sk alebo spravodaj@podkonice.sk alebo tí z vás, ktorí nemajú možnosť skenovať, zastavte sa u mňa doma a rada vám s tým pomôžem.

Z HISTÓRIE VÝSTAVBY ZÁKLADNEJ ŠKOLY V PODKONICIACH

Janka Šípka Šípková

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

JUBILANTI

55 rokov

Ondrej Slobodník (282)

65 rokov

Elena Sekerešová (217)

60 rokov

Marcela Jamrichová (16)

80 rokov

Anna Očenášová (269)

Cyril Očenáš (269)

UZAVRELI MANŽELSTVO

Peter Kmeť a Lucia Dulová, Selce 18.8.2018

OPUSTILI NÁS

Mária Barlová (248)

